

**Голові Верховного Суду
Кравченку С.І.**

**Секретарю Пленуму Верховного Суду
Луспенику Д.Д.**

**Голові Верховної Ради України
Стефанчуку Р.О.**

**Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.**

**Голові Комітету Верховної Ради
Україн
з питань правової політики
Маслову Д.В.**

**Уповноваженому Верховної Ради
України з прав людини
Дмитру ЛУБІНЦЮ**

ЗВЕРНЕННЯ

Від імені колективу Синельниківського міськрайонного суду Дніпропетровської області висловлюємо Вам глибоку повагу.

Збори суддів, обговоривши критичну ситуацію з недофінансуванням судової гілки влади, окремі положення Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік», вирішили звернутися з огляду на таке.

01 січня 2025 року набув чинності Закон України «Про державний бюджет України на 2025 рік» №4059-Х від 19.11.2024.

Пунктом 3 Прикінцевих положень даного закону зупинена дія частини першої статті 52 Закону України «Про державну службу» 10 грудня 2015 року №889-VIII в частині встановлення надбавки за вислугу років на державній службі державним службовцям державних органів, які здійснюють оплату праці на основі класифікації посад.

Даною статтею регулюються питання встановлення надбавки за вислугу років на державній службі на рівні 3 відсотків посадового окладу державного службовця на кожний календарний рік стажу державної служби, але не більше 50 відсотків посадового окладу.

Прикінцевими положеннями цього ж Закону встановлено, що у 2025 році надбавка за вислугу років на державній службі встановлюється на рівні 2 відсотків посадового окладу державного службовця за кожний календарний рік стажу державної служби, але не більше 30 відсотків посадового окладу.

Закон України «Про державну службу» є профільним (спеціальним) для державної служби.

В 2024 році Національне агентство з питань державної служби в рамках проведення реформи оплати праці державних службовців запровадило систему оплати праці на основі класифікації посад державної служби.

В рамках запровадження такої системи оплати праці, ЗУ «Про державний бюджет на 2024 рік» №3460-IX абзацом другим пункту 12 розділу «Прикінцеві положення» визначено, що надбавка за вислугу років на державній службі встановлюється на рівні 2 відсотків посадового окладу державного службовця за кожний календарний рік стажу державної служби, але не більше 30 відсотків посадового окладу.

Оскільки, дані положення Закону України «Про державний бюджет на 2024 рік» змінювали (погіршували) норми спеціального закону для державної служби, державні службовці за захистом своїх прав почали звертатись з позовами до адміністративних судів про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії щодо надбавки за вислугу років, на даний час

є задоволені позови, ухвалені рішення, які набрали законної сили та знаходяться в стадії виконання.

Однак у порівнянні з 2024 роком у державних службовців для захисту своїх прав була можливість звернутись до адміністративного суду за захистом своїх прав, оскільки Законом України «Про державний бюджет на 2024 рік» хоча б не була зупинена норма статті 52 Закону України «Про державу службу», а в 2025 році норму цієї статті ЗУ «Про державний бюджет на 2025 рік» зупинено.

При цьому, при прийнятті рішення про зупинення Законом України «Про державний бюджет на 2025 рік» норм спеціального закону, який розповсюджується на інші правовідносини, а саме щодо державної служби, не враховані, зокрема, норми Основного закону, а саме частини 1 статті 58.

Частина перша статті 58 Конституції України передбачає загальновизнані принципи дії в часі законів та інших нормативно-правових актів, а саме: принцип їх безпосередньої дії, тобто поширення тільки на ті відносини, які виникли після набуття чинності законами чи іншими нормативно-правовими актами, та принцип зворотної дії в часі, якщо вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Закріплення принципу незворотності дії в часі законів та інших нормативно-правових актів є гарантією безпеки людини і громадянина, довіри до держави.

Крім того, не враховані положення статті 22 Конституції України.

Статтею 22 Конституції України закріплені права і свободи людини і громадянина і ці права і свободи не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Крім того, Конституцій Суд України неодноразово у своїх рішеннях (№10-рп/2008 від 22.05.2008, № 6-рп/2007 від 09.07.2007, 27 лютого 2020 року № 3-р/2020) та в чергове у рішенні від 28 серпня 2020 року № 10-р/2020 вказав, що оскільки **предмет закону про Державний бюджет України чітко визначений у Конституції України, то цей закон не може скасовувати чи змінювати** обсяг прав і обов'язків, пільг, компенсацій і гарантій, передбачених іншими законами України, а також встановлювати інше (додаткове) законодавче регулювання відносин, відмінне від того, що є предметом спеціального регулювання іншими законами України.

При прийнятті закону про Державний бюджет України включати до нього положення про внесення змін до чинних законів України, зупиняти дію окремих законів України та/або будь-яким чином змінювати визначене іншими законами України правове регулювання суспільних відносин

протириччя Конституції України, оскільки таке з об'єктивних причин створює протириччя у законодавстві, і як наслідок - скасування та обмеження прав і свобод людини і громадянина.

Конституційний Суд України вкотре наголосив на тому, що **скасування чи зміна законом про Державний бюджет України обсягу прав і гарантій та законодавчого регулювання, передбачених у спеціальних законах, суперечить статті 6, частині другій статті 19, статті 130 Конституції України.**

ЄСПЛ неодноразово підкреслював, що застосовані державою обмеження не можуть обмежувати чи зменшувати право доступу до суду таким чином або до такої міри, що порушується сама сутність права.

Закон України «Про державну службу» та Закон України «Про державний бюджет України на 2025 рік» є спеціальними нормативно-правовими актами, але саме Закон України «Про державну службу» встановлює організаційні засади забезпечення державної служби і саме норми цього закону мають застосовуватися у випадку виникнення колізії з нормами інших законів.

Відповідно до частини 1 статті 150 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» оплата праці та соціальні гарантії працівників апаратів місцевих, апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів, апарату Верховного Суду, секретаріатів Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України, Служби судової охорони регулюються нормами законодавства про державну службу з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Однак у 2025 році через внесення змін щодо зупинення дії частини першої статті 52 Закону України «Про державну службу» 10 грудня 2015 року № 889-VIII звернення державних службовців апаратів судів до адміністративних судів України є проблематичним, оскільки відповідно до КАС України суди маючи сумніви щодо конституційності законодавчої норми, повинні зупиняти провадження у справах, та одночасно звертатись до Верховного Суду з поданням про спрямування сумнівної законодавчої норми для перевірки на її конституційність до Конституційного суду України.

Це значно затягуватиме строки розгляду судових справ, основним питанням яких є встановлення справедливості у трудових спорах, а саме щодо оплати праці за складовими заробітної плати державних службовців.

Згідно Конституції України, Україна є соціальною і правовою державою (стаття 1), в основу правового регулювання бюджетних відносин закладено принцип справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства

між громадянами. Держава відповідальна перед людиною за свою законодавчу діяльність, зобов'язана утверджувати та забезпечувати права і свободи людини і громадянина. Закони та інші нормативно-правові акти мають прийматися на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Правові акти можуть бути визнані неконституційними в разі їх невідповідності Конституції України.

Таким чином, вважаємо, що Закон України «Про державний бюджет України на 2025 рік» №4059-Х від 19.11.2024 зупиняє дію іншого закону, та є неконституційним, а для зупинення дії законів, внесення до них змін і доповнень, визнання їх не чинними мають прийматись окремі закони.

Зупинення дії статті 52 Закону України «Про державну службу» призвело до фактичного скасування змісту і обсягу існуючих прав і свобод людини і громадянина, а однією з конституційних гарантій прав і свобод людини і громадянина є недопущення скасування чи звуження змісту та обсягу при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів (ч. 3 ст. 22 Конституції України).

Станом на 2025 рік, велика кількість державних службовців вже мала граничний розмір надбавки за вислугу років, визначеного статтею 52 Закону України «Про державну службу», а Законом України « Про державний бюджет України на 2025 рік» це надбане право наразі порушено.

В контексті прийнятих рішень Конституційним Судом України скасування конституційних прав і свобод – це їх офіційна (юридична або фактична) ліквідація.

Отже, Перехідні положення Закону України «Про державний бюджет України на 2025 рік» №4059-Х від 19.11.2024 в частині зупинення дії статті 52 Закону України «Про державну службу» та встановлення надбавки за вислугу років на державній службі встановлюється на рівні 2 відсотків посадового окладу державного службовця за кожний календарний рік стажу державної служби, але не більше 30 відсотків посадового окладу прийняті у супереч частині 3 статті 22 Конституції України.

Цими змінами працівників апарату суду – державних службовців позбавлено **набутих** прав, свобод і гарантій передбачених Законом України «Про державну службу».

Відповідно до наданих Конституцією України повноважень , Уповноважений Верховної Ради України має право звертатись до Конституційного Суду України з поданням про відповідність Конституції України законів України та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів

Верховної Ради Автономної Республіки Крим, які стосуються прав і свобод людини і громадянина.

Тому збори суддів Синельниківського міськрайонного суду Дніпропетровської області звертаються до вас з метою захисту порушених прав державних службовців судів з проханням, звернутись до Конституційного суду України (або у інший спосіб) з поданням визнати таким, що не відповідають Конституції України (є неконституційними) положення пункту 3 Прикінцевих положень Закону України «Про державний бюджет України» №4059-Х від 19.11.2024 в частині зупинення дії частини першої статті 52 Закону України «Про державну службу» 10 грудня 2015 року №889-VIII в частині встановлення надбавки за вислугу років на державній службі державним службовцям державних органів, які здійснюють оплату праці на основі класифікації посад та встановлення надбавки за вислугу років на рівні 2 відсотків посадового окладу державного службовця за кожний календарний рік стажу державної служби, але не більше 30 відсотків посадового окладу.

Додаток: рішення зборів суддів від 08.07.2025

З повагою

Голова суду

Альона ТВЕРДОХЛІБ

**РІШЕННЯ
ЗБОРІВ СУДДІВ**

Синельниківського міськрайонного суду Дніпропетровської області

08 липня 2025 року

Збори суддів в складі:

Головуючого – Твердохліб А.В.

секретаря – Прижигалінської Т.В.

**суддів: Костеленко Я.Ю., Окладнікової О.І., Порошиної О.О., Гречко
Ю.В.**

Обговоривши Закон України «Про державний бюджет України на 2025 рік» №4059-Х від 19.11.2024, Закон України «Про державну службу», збори суддів Синельниківського міськрайонного суду Дніпропетровської області відповідно до ст. 128 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», відкритим голосуванням

В И Р І Ш И Л И:

Затвердити Звернення до Голови Верховного Суду, Секретаря Пленуму Верховного Суду, Голові Верховної Ради України, Прем'єр-міністру України, Голові Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини звернутись до Конституційного суду України (або у інший спосіб) з поданням визнати таким, що не відповідають Конституції України (є неконституційними) положення пункту 3 Прикінцевих положень Закону України «Про державний бюджет України» №4059-Х від 19.11.2024 в частині зупинення дії частини першої статті 52 Закону України «Про державну службу» 10 грудня 2015 року №889-VIII в частині встановлення надбавки за вислугу років на державній службі державним службовцям державних органів, які здійснюють оплату праці на основі класифікації посад та встановлення надбавки за вислугу років на рівні 2 відсотків посадового окладу державного службовця за кожний календарний рік стажу державної служби, але не більше 30 відсотків посадового окладу.

(Звернення додається).

3. Доручити голові суду скерувати затверджені зборами суддів
Звернення.

Головуючий

Твердохліб А.В.

Секретар зборів

Прижигалінська Т.В.